Bagdad, 13 anys després

Fa uns anys, durant l'assetjament de Sarajevo, una periodista que estava refugiada a Girona va dir-me si podia venir a casa per veure un vídeo en VHS que li havia enviat la seva família que estava tancada a casa en plena guerra. Les imatges del vídeo em varen marcar de manera molt especial. En el vídeo es veia una família asseguda al sofà davant del televisor, amb les persianes abaixades, que intentava passar el temps de la millor manera possible. Era l'antiimatge d'una guerra, però probablement la més real, i posava en evidència que, més enllà de la violència, tota guerra és el reflex de l'angoixa de l'espera.

'Homeland. Iraq year zero' ens recorda com és el sofriment d'un poble que no es pot creure allò que viu

He pensat en aquestes imatges quan he recordat que aviat farà tretze anys que van començar els bombardejos a Bagdad i que, en aquestes dates, molts estàvem pendents de les manifestacions contra la guerra que s'estaven organitzant en nombroses ciutats. Era el temps de la fotografia de les Açores i en què el govern Aznar aprofitava la majoria absoluta per posar en evidència els seus deliris. Les imatges televisives que vàrem començar a veure de Bagdad no tenien res a veure amb aquesta idea de l'espera. El 21 de març del 2003, les televisions ens mostraven l'skyline de la ciutat sota una tempesta d'estranys i temibles focs d'artifici i, pocs dies després, ens van començar a mostrar els trets pels carrers i els soldats americans fent caure l'estàtua de Saddam Hussein. Tot plegat per les suposades –i inexistents– bombes de destrucció massiva.

Aquests darrers mesos ha començat a circular per diferents festivals de cinema i per la cartellera francesa una pel·lícula titulada Homeland. Iraq year zero, dirigida per Abbas Fahdel. Es tracta d'un documental en dues parts, de prop de sis hores de durada, filmat a Bagdad abans que esclatés la guerra i dos anys després durant l'ocupació americana. La primera és probablement una de les experiències més insòlites que s'han fet mai sobre com és la vida quotidiana davant l'angoixa de l'espera de la guerra. Fahdel filma la seva família propera. Els veiem com fan un pou per tenir aigua per quan comencin els bombardejos, com miren les proclames de Saddam Hussein per televisió i com observen les manifestacions que tenen lloc a diverses ciutats contra la guerra. La mare intenta emmagatzemar el menjar, i el fill petit està content perquè li han dit que quan esclati la guerra deixarà d'anar a l'escola. Van a visitar els seus oncles que viuen al camp i discuteixen sobre què és millor, si afrontar la guerra dins de la ciutat o en el camp. Més tard veiem com funciona el mercat de Bagdad el febrer del 2002, com la vida continua com si res estigués a punt de passar. Un dels moments més colpidors és l'instant en què la família visita una mesquita que va ser bombardejada l'any 1991. En les parets hi ha la fotografia dels tres-cents morts civils que hi havia en el seu interior. Es veuen els cossos calcinats per les bombes llançades pels americans. Les fotografies volen donar visibilitat a allò que mai es va veure, a aquell horror que Occident va amagar i que els habitants de Bagdad tenen molt present en la memòria. Homeland. Iraq year zeroés l'antiimatge d'allò del relat televisiu sobre l'Iraq, ens recorda com és el sofriment d'un poble que no es pot creure allò que està vivint. La pel·lícula forma part d'aquells monuments que de tant en tant ens ofereix el cinema documental, com Nit i boira, d'Alain Resnais; Le chagrin et la pitié, de Marcel Ophuls; Shoah, de Claude Lanzmann, o West on tracks, deWang Bing, entre molts d'altres.

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 13-03-2016 Pàgina 53
-El Punt Avui. Barcelona 13-03-2016 Pàgina 33
-El Punt Avui. Camp i Ebre 13-03-2016 Pàgina 33
-El Punt Avui. Lleida 13-03-2016 Pàgina 33
-El Punt Avui. Maresme 13-03-2016 Pàgina 33

-El Punt Avui. Catalunya Central 13-03-2016 Pàgina 33

Font del document: http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/949470-bagdad-13-anys-despres.html